

2008. VIII. évfolyam 3. szám

VADÁSZRÉSZ

A CSONGRÁD MEGYEI VADÁSZOK LAPJA

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket Kívánunk!

Mráz János festménye

m e s t e r p o r t r é

IFJ. SOMOGYI MIHÁLY

1964-ben született Orosházán. Kora ifjúsága óta foglalkoztatja minden olyan dolog, ami a kézügyességgel és a kreativitással kapcsolatos. Vasas szakmát tanult és már az első késeit ekkor kezdte készíteni. 1996-óta vadászik, a hódmezővásárhelyi Szakszervezeti Vt-ben. A vadászat kapcsán kezdett el művesen vésett vadászkéseket készíteni. Ezek a kések nem csupán díszesek, hanem praktikusak is jó szármak, mivel 440-es Krupp acélból készültek és nem hagytak cserben eddig senkit, és valószínűleg nem is fognak.

Vadászjegy érvényesítés 2009/2010

Felhívjuk kedves vadásztársaink figyelmét, a vadászjegyek érvényesítésére az alábbiak szerint szíveskedjenek felkészülni!

A vadász lőfegyvertartás előfeltétele az érvényes vadászjegy megléte.

A vadászjegyek egy részének érvényessége lejár (5 év) cserélni szükséges. Ebből adódóan érvényesítés alkalmával szükség szerint új vadászjegy kiállítására kerül sor. Az új vadászjegy sorszámban szerepel a kiállító megye statisztikai száma, Csongrád megyének 06. A vadászjegyszámot a kóddal együtt kell a jövőben megadni, az egyéni és társas vadászati naplókba történő beírások alkalmával.

A vadászjegyek érvényesítését 2009. január 5-vel kezdjük. A vadászjegyet érvényesíteni hét-öt csütörtök 9.00-14.00 óra, péntek 9.00-12.00 óra között lehet. A csoportos érvényesítés **2009. január 6-tól – január 22-ig (kedd, szerda, csütörtök)**, kihelyezett vadászjegy érvényesítés **január 26-tól január 30-ig tart.** Kérjük az egyéni kiváltókat lehetőleg ne a csoportos, illetve kihelyezett érvényesítéskor forduljanak hozzánk, a vadászjegy érvényesítés ügyében. A csoportos vadászjegy érvényesítés ütemezését a vadgazdálkodóknak levélben küldjük.

Költségek:

Vadászjegy ára: **10.000,-Ft.**

Kötelező felelősség és balesetbiztosítás: A Garancia Biztosító vadászfelelősség-biztosításának díja továbbra is **1.000,-Ft/év.** (Garancia-biztosítás, csak a kamarai tagok részére áll rendelkezésre) Természetesen, minden vadász azal a biztosítóval köt szerződést, amelyiket legkedvezőbbnek ítél. A vadászjegyhez kapcsolódó felelősségbiztosítást 2009. 03. 01.-2010. 02. 28.-ig tartó időszakra kell kötni.

Kamarai tagdíj **3.000,-Ft/év.** A 70. életévüket betöltött, és ez évben betöltő vadászok változatlanul kamarai tagdíjmentességet élveznek.

Vadászjegyet érvényesíteni, nem csak személyesen lehet intézni.

Vadászjegy és egyéni lőjegyzék ellopása, elvesztése, megrongálódása esetén, rendőrségi igazolás, írásbeli nyilatkozat, illetve a megrongálódott irat ellenében lehet újat igényelni. Az eljárás díja 5.000,-Ft. Iratlopás esetén a vadászjegy pótlás rendőrségi feljelentési jegyzőkönyv bemutatásával díjmentes.

A Vadászjegyek érvényesítését március hónapban keddi, szerdai, csütörtöki napon 9.00-12.00 óra, április hónaptól kezdődően hétfői napokon 9.00-13.00 óra között végezzük. Első vadászjegyet váltani valamint vadászjegyet, egyéni lőjegyzéket pótolni ettől eltérő időpontokban is lehet.

A Kamara címe: **Szeged, Irinyi János u. 1.**

szám IV. emelet 421 ajtó. (az iroda 2008. december 20.-tól, - 2009. január 4-ig zárva lesz)

Külföldi vadászfelelősség biztosítást az irodaház bezárása miatt a fenti időpontban nem tudunk kötni.

Komoly Tamás
titkár

A csoportos vadászjegy érvényesítés ütemezése:

2009. január 6. /kedd/: Őszeszek és Környéke VE., Csongrád Bokrosi Vt., Csongrádi Május 1 Vt., Csanádpalotai Vt., Királyhegyesi Ft. Vt., Kiszombori Marosszögi E. Vt., Deszki Gazdák Vt.

2009. január 7. /szerda/: Szegedi Felszabadulás Vt., Makó Marosmenti Vt., Móra Ferenc Vt., Balástya Vt., Domaszéki Ft. Széchenyi Zs. Vt., Sándorfalvi Vt.

2009. január 8. /csütörtök/: Dorozsma-Domaszék Vt., Kistemplom Tanya Vt., Ópusztaszeri Vízügyi Vt., Szatymazi Ft. Vt., Eperjesi Gazdálkodók Egyesülete, Hód-Mező Vadász Egyesület, Hódagrárt. Vt., Üllés Potyondi Vt.

2009. január 13. /kedd/: Ruzsa és Környéke Vt., Zákányszéki Ft. Vt., Öttömösi Ft. Vt., Pitvarosi Petőfi Vt., Ásotthalmi Ft. VE., Árpádalmi Községi Vt., Nagymágocsi Farmer Kft.

2009. január 14. /szerda/: Mórthalmi Ft. Árpád V. Vt., Röszei Ft. Vt., Székkutasi Petőfi Vt., Szentesi Hubertus Vt., Körös-Éri Vt., Kiss Ferenc Bérkilövő Vt., Maroslelei Ft. Vt.

2009. január 15. /csütörtök/: Hunor Vt., Dél-Tisza Vt., Szentesi Új Barázda Vt., Maros Vt., Pankotai Agrár Rt., Fábiansbestyényi Önkorm.

Vt., Mentett-Réti Vt., Dr. Nagy Endre Bk. Vt. Szentes

2009. január 20. /kedd/: Földeáki Dózsa Vt., Mindszenti Vt., Tisza Bk. Vt., Szegvári Vt., Szakszervezeti Vt., Vásárhelyi Róna Kft. Vt.

2009. január 21. /szerda/: Dalerd Zrt., Előre Vt., Csanyteleki Új Élet Vt., Erdőrendezősségi Bk. Vt., Homoki Nagy István Bk. Vt., Cserfa Bk. Vt.

2009. január 22. /csütörtök/: Nagyréti Vt., Szegedfish Kft., Bogárzó és Környéke Ft. VE., Bársony István Mg-i Szk. Isk., Gazella Bk. Vt., Szőreg Kübekházi Hármashatár Vt., OMVV Árpádalmi VG., Hód-Vad Vadász és Termv. Khe., Kék Galamb Bk. Vt., Mártélyi Vadászok E., Királyhegyesi Bk. Vt., VADCOOP Bk. Vt., Gyurgyalag Bk. Vt., Ásotthalmi Bk. Vt., Szent Hubertus Csm.-i VE., Körös Maros NP Ig. Montágpusztá, Sportvadászok Millennium 2000., Aranyfácán Bk Vt., Fábiansbestyényi Kinizsi Vt.

Kihelyezett vadászjegy érvényesítés:

2009. január 26. 9-15 óra

Hódmezővásárhely, Szakszervezeti Vt. Vadászház, Tancsics M.u.25.

2009. január 27. 9-15 óra

Csongrád, Diana Vadász- Felnőttképző Alapítványi Szakképző Isk. Jókai u. 14.

2008. január 28. 9-15 óra

Makó, Marosmenti Vt., Vadászház, Teleki L. u. 7.

2009. január 29. 9-15 óra

Szentes, Új Barázda Vt., Csallány G. part 5.

2009. január 30. 9-12 óra

Ásotthalmom, Dalerd Zrt. Ásotthalmi Erdészet, Kiss F.krt. 82.

KEDVEZMÉNYES SEBKÖTŐZŐ CSOMAGOK

A vadászati jogszabályok szerint a vadászat rendjéhez tartozik a megfelelő **egészségügyi csomag** megléte.

A **Vhr.74.§ (1)** kimondja:

„Minden vadászházban elsősegélynyújtó felszerelést kell tartani. A társasvadászat színhelyére elsősegélydobozt kell vinni. Erről, valamint az elsősegély felszerelések szükséges pótlásáról a vadászatvezető gondoskodik. Egyéni és társasvadászat során minden vadász köteles egyéni sebkötöző csomagot magánál tartani. (külföldi vadászra is vonatkozik ez az előírás)”

Megoldás lehet az is, hogy a vadásztársaság 10-15 db elsősegélycsomagot tart és a vadászat idejére kölcsönzi azokat a vadászenedéllyel vadászoknak.

Közeleg az év vége, a karácsony, a vadásztársaság megveheti tagjainak a sebkötöző csomagot.

Mivel ez kis értékű ajándék, semmi adó vonzata nincs, sem a kifizetőnek, sem a tagnak.

Egyedüli kötelezettség, hogy nyilvántartást kell vezetni róla, ki vette át.

A Vt. vezetése gondolja át az egységes ellátás lehetőségét, mert a kihordási idő egyszerre jár le, és biztosítottabb a vadászat rendjének erre vonatkozó előírásának megtartása.

Ajánlat: Egyéni sebkötöző csomag 1000 Ft/db
Társas elsősegély felszerelés (30 főig). 6500 Ft/db
(Mindkét tétel bruttó ár.)

Az egyéni és csoportos igények leadhatók a kamara irodájában telefonon, faxon, e-mail-en.

Arcvonások és partnerség

Megtiszteltetésnek tartom, hogy 2008 szeptemberében az OMVK Csongrád Megyei alelnökének választottak.

Illendő, hogy röviden bemutatkozva összefoglaljam eddigi vadgazdálkodási-vadászati tevékenységemet. Szegeden születtem, a Kiss Ferenc Mezőgazdasági és Erdészeti Technikumban szereztem oklevelet, az állattenyésztés rejtelmait a hódmezővásárhelyi főiskolán ismerhettem meg 1983-ban ott szereztem első vadgazdálkodási üzem-mérnöki oklevelemet. Agrármérnök majd, mint a Gregus Máté Mezőgazdasági Szaközépiskola tanára, mérnök-tanári diplomát szereztem. 1988-ban Fehér Lajos vezetésével megalakítottuk a Vadcoop Bérkilövő Vadásztársaságot. Csongrád megyei szervezetét vezetve több, mint 150, többnyire újdonsült vadász vadászati lehetőségeit kerestük. 1992-ben megalakítottuk 59 taggal a Szent Hubertus Csongrád Megyei Vadászegyesületet. Még ez évben vehettem át Nagy Emil professzor úrtól Gödöllőn a vadgazdálkodási szakmérnök oklevelemet.

Az új vadászati törvény 1977-ben sok tagunknak lehetőséget adott terület vadásztársaságokba való beilleszkedésre. Földtulajdonosként vezetett az út a rúzsai vadásztársasághoz, amelynek ezidőtájt elnöke is voltam. A Csongrád Megyei Agrárkamara tanácsadójaként az Erdőgazdálkodási és Vadászati Osztályt vezettem és lehettem tagja Vadgazdálkodási Tanácsnak. A Diana magániskolával közösen szerveztük meg az ország első vadász-vadtenyésztő mester képzését és vizsgáztatását. Összefogva a megye vadász szervezeteit, Ópusztaszeren négy éven át szerveztük az országos vadászkonferenciákat (1997-2000), amely látogatottságát tekintve az ország jelentős vadászattal kapcsolatos rendezvényei voltak. Tagja lehettem Hortobágyon az Országos Vadásznapi szervező bizottságának és 2000-ben vehettem át az ásonthalmi vadásznapi Országos Magyar Vadászati Védegylet Millenniumi Nimród Vadászérmét.

2000. januári ciánszennyezés után a Környezetvédelmi Minisztérium, a vadállomány monitorozása, a vadállomány változása a cianid szennyezés hatására címmel kiírt pályázatát a Szent Hubertus Csongrád Megyei Vadászegyesület nyerte el. Összefogva az ország oktatási, kutatási intézményeit, valamint az érintett szakhatóságokat végeztünk vizsgálatot a hullámtéri vadállományban okozott károkozással kapcsolatosan, készítettünk zárójelentést és állítottunk fel egy monitoring hálózatot.

2003-ban a hódmezővásárhelyi Országos Vadásznapi főverseny lebonyolítása volt a feladatom. A gasztronómia ösvényei, borvadásza pálinka főhajtással címmel meghirdetett versenyen 84 bel- és külhoni csapat mérte össze tudá-

sát és hagyták itt remekműveik receptjeit.

Szegeden, majd ásonthalmi tanyánkon szakmai kísérleteket is folytattam. Törpetyűk és leghorn keresztezéséből született meg az a tyúk-állomány, amely kiköltötte és felnevelte saját fáján törzsalományunk utódait és állítottuk össze a fájantójas keltetésének és a csibék kotlóssal történő felnevelésének korszerű technológiáját. Részesem voltam a zeolit alapú ásvány kompozitum állattenyésztési bevezetésének. A Sándorfalvi Vt-nél végeztünk zeolit etetési kísérletet nevelt fájantójas állományunkkal. Legutóbb a merinó juhot muflonnal párosítva kaptam igazolást az őseredetre vonatkozóan és egyik visszakeresztezési lépésben született meg az a generáció, amelyet már nem kell nyírni. Jelenleg az agrár-környezetgazdálkodási célprogramban ökológiai gazdálkodást folytatunk gyepterületünkön, mangalicáinkkal és juhállományunkkal és a falusi vendéglátás alapjait rakjuk le tanyánkon.

Vallom, hogy a vadgazdálkodás a mezőgazdaság legszebb ágazata, mert összekapcsolja a termőföldet, az élőhelyet, a benne élő vadfajokat és a vele szoros kapcsolatban lévő embert, a vadászbort. Feladatunk a vadállomány védelme, kezelése, a tartamos vadgazdálkodás biztosítása. Sportvadász alelnökként programot erre a szemléletre alapozom, amelynek alapja a folyamatos képzés, a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek bővítése, az egyesületi és közösségi élet erősítése.

A vadászszövetség a vadásztársaságok életének összefogására és képviselőre bízottan képes szervezet, a vadászkamara a sport-, és hivatásos vadászokat segítő intézmény. E két szervezet jogszabályok által előírt önálló működése, érdekvédelemben és jogalkotásban összehangolt szakmai együttműködése, lobbizása, éves programjaik egyeztetése, rendezvények közös szervezése adhatja alapját a korrekt partnerségnek, a vad, a vadász és a vadgazdálkodás érdekeinek összehangolt szolgálatának. Figyelembe kell venni azt a tényt, hogy megyénk kamarai tagságának többségét a „bérkilövő”, vadászterülettel nem, de egyesületi léttel rendelkező vadászai adják, státuszuk arányos és méltányos erősítése, érdekeik képviselete külön feladatot képez. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a földtulajdonosok, földhasználók és a vadásztársadalom együttműködésére, amelyben a Csongrád Megyei Agrárkamarával célszerű szorosabban együttműködni. A külföldiek földvásárlási tilalmának moratóriuma 2011-ben megszűnik és kicsi az esély, hogy az Európai Unióban a 27 tag-állam agrárminisztereinek egyhangú szavazását elérjük a moratórium meghosszabbítására.

Társadalmi elfogadottságunk annál sikeresebb, mennél nyitottabbak vagyunk. Célszerű

minden nagyobb látogatottságú önkormányzati, kistérségi és települési rendezvényen részt venni, bemutatva életformánkat, hagyománytiszteletünket, melyet gasztronómiával összekötve kelthetünk érdeklődést irántunk és adhatunk rangot megjelenésünknek.

Külön szeretnék a Vadászrész elkövetkező számaiban foglalkozni az EU és nemzeti agrártámogatások széleskörű megismertetésével, hiszen akár földtulajdonosként, földhasználóként, akár vadásztársaságként, vagy vadászként érinteni fog bennünket a kölcsönös megfeleltetés, az egységes támogatási rendszer (SPS), illetve a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) előírásai. Jelenleg az EMVA III. tengelyének négy pályázati lehetőségeit (turizmus, mikro- és kisvállalkozások fejlesztése, falufejlesztés és vidéki örökségek védelme) nyitották meg 2009. január 10-ei pályázat beadási határidővel. Ezzel kapcsolatosan célszerű felkeresni a Helyi Vidékfejlesztési Irodákat és a Kistérségek társulási központjait. Annál is inkább, mert az EMVA IV., Leader támogatási források elosztásában is meghatározó szerepet játszanak.

Ajánlom együttműködésemet és partnerségemet a megye minden sportvadászának, kérem keressenek problémáikkal és javaslataikkal, hogy együtt szolgálhassuk a vadászat és a vadgazdálkodás jelenét és jövőjét. Minden vadásztársaságnak a közelgő ünnepek alkalmával békés Karácsonyi Ünnepeket és sikeres új vadászszándékot kívánok.

Fackelmann István
sportvadász alelnök

Közeledés a Kamara és a Szövetség között

A Csongrád Megyei Vadászszövetség novemberi küldöttgyűlésén az az álláspontra alakult ki, hogy a megyében egységes vadászati érdekvédelemet kell kialakítani. Ennek érdekében tárgyalásokat kezdeményeztek a Vadászkamara megyei vezetőivel.

A tervek szerint - ugyanúgy, mint a legtöbb megyében - a két szervezetnek azonos vezetőket kellene választani. Az új, kettős elnökség tagjainak egy részére a Szövetség, másik részére a Kamara tenne javaslatot. Ezt a megoldást támogatják a vadásztársaságok elnökei is, ezért valószínűleg a közgyűlésen is többséget lehet neki szerezni. Ha az előkészítő munkák megfelelően alakulnak, januárban lehetne tartani egy közös küldöttgyűlést, ahol az elnökséget megválasztanák.

Etikai eljárás – feltételezett orrvadászat ügyében

Címlapon hozta október 24-én a Délmagyarország és a Délvilág, hogy orrvadászat gyanújába keveredett két vadász. Egyikük egy szegedi cég igazgatója. A domaszéki Szechenyi Zsigmond Vt. fővadásza, Juszku István Sz. I. domaszéki tanyájára a rendőröket is kihívta, ott a két férfi éppen két frissen lőtt őzgidát zsigerelt és nyúzott. Az érintettek nem nyilatkoztak, de tagadták a gyanúsítást. A rendőrség lopás bűntette miatt indított eljárást.

Noha az ügyben a rendőrségi eljárás még nem zárult le, az eset súlyára és nagy visszhangjára való tekintettel az OMVK megyei szervezete etikai vizsgálatot indított a két vadász ellen, akik a Vadász kamarának is tagjai. Az Etika Bizottság tagjaiból alakult 3 tagú Fegyelmi Tanács (Asztalos Zoltán elnök, dr. Török Anikó és Márok Tamás) november 24-én a Kamara irodájában meghallgatta az érintetteket.

Juszku István fővadász lényegében azt mondta el, ami a sajtóban is megjelent. Október 22-én este területén feltehetőleg kispuskából származó lövéseket hallott területén. Arrafelé vette az útját, majd látta, hogy valaki egy napraforgótárlón reflektoroz. Látta, amint egy terepjáró megfordul és elhajt. Később szembetalálkozott vele és a volánnál ülő férfinél Sz. I.-t ismerte föl. Elmondása szerint figyelemmel követte a terepjáró lámpáit, s a kocsi Sz. I. tanyájára ment. Közben értesítette a körzeti megbízottat és Domsik Mihályt, a társaság elnökét. A fővadász a kerítéshez kúszott, és látta amint Sz. I. és J.A. két őzet vett le a terepjáró platójáról. Kisvártatva még több

rendőr érkezett, és golyóálló mellényben a tanyaudvarra hajtottak, ahol addigra a két férfi az egyik őzet már megnyúzta. Szerinte az eset egyértelmű, a terepjárónak a platója, a kormánya és a sebáltója is véres volt.

A bizottság előtt megjelent a két meggyanúsított férfi is. Bár a sajtónak nem nyilatkoztak, a vizsgálat során elmondták a saját verziójukat. Eszerint J.A. kiskundorozsmai házában őzetek tart. Erre a vadászati hatóságtól 2005-ben engedélyt is kapott. Aznap két őzet szerettek volna „leölni”. Előtte azonban kimentek rókára vadászni a Dorozsmai Vt. területére, ahol mindketten tagok. Sz. I. nagygyolós, J.A. 0.22-es kaliberű golyós puskát vitt magával. Sz. I. vezetett, J.A. leadott néhány lövést, de rókát nem sikerült lőnie. Miután befejezték a vadászatot, J.A. házához mentek, az őzek közül megfogtak két bakgidát, a lábaikat összekötözték, és a terepjáró platójára tették, majd áthajtottak Sz. I. domaszéki tanyára. Itt J.A. saját, engedéllyel tartott kispuskájával fejbeltette őket. Amikor elkezdtek nyúzni őket, akkor jöttek a rendőrök. Sz. I. azt mondta, hetek óta el se süttötte a puskáját, J.A. elismerte, hogy ő lőtte fejbe a két őzet. Szerinte nincs egyértelműen szabályozva, hogyan lehet megölni egy háznál tartott őzet, és ő ezt a módszert tartotta a legkíméletesebbnek.

A felek tehát ellentétesen adták elő történetek. A bizottságnak nem állnak rendelkezésére azok a bizonyítékok, amelynek alapján el tudná dönteni, kinek van igaza, a felek elmondása alapján egyikük verzióját sem tartja kizártnak. Ezért a

rendőrségi eljárás lezárultáig saját eljárását felfüggesztette. Az eset súlyára tekintettel azonban a két vadász kamarai tagságát a ügy lezárultáig, de legfőbb 6 hónapra felfüggesztette. Mivel a vizsgálat idejére a Rendőrség a két gyanúsított vadászjegyet lefoglalta, ilyen értelmű döntés meghozását a fegyelmi tanács nem tartotta szükségesnek.

*

Úgy véljük, az eset jelentősége jóval túlmutat önmagán. Sok kritika éri a Vadász kamarát, hogy az Etikai Bizottságok nem működnek, etikai ügyek nincsenek – miközben sok vadász erkölcsiségével komoly problémák vannak! Eddig még megalapozott gyanú esetén is a Kamara szétártta karját: nem tehet semmit a hatósági eljárás lezárultáig.

Nos, tehet. Az Etikai Tanács mostani mértéktartó ítélete tiszteletben tartja az ártatlanság vélelmét. Am határozottan jelzi, hogy a Vadász kamarára az orrvadászatot ítéli, és jelzi: aki orrvadászik, az nem tartozhat a vadászok közösségébe. Nem rendőrségi, ügyészégi vagy bírósági döntés miatt, hanem a vadászok saját ítélete alapján.

Még nem tudjuk, hogy a két gyanúba keveredett vadász elkövette-e azt, amivel gyanúsítják. Ha ártatlannak bizonyulnak, bizonyára ismét kamarai tagok lesznek. Ha azonban igen, akkor nem lehet kétséges a döntés. A vadászok közösségének döntése.

M.T.

Búcsú Meszlényi Jánostól

Ismét gyászol Hódmezővásárhely, sőt egész Csongrád megye vadásztársadalma. Arany János szavaival „felhőbe hanyatlott” egy igaz vadász,

egy kitűnő vadőr. Itt hagyott minket, mert mennie kellett, hazahívta Alkotója. A mi feladatunk és az én nehéz tisztem Meszlényi János barátomról való megemlékezés, az ő emlékének hűséges ápolása és tisztelete. Engedjétek meg, hogy nevetekben is elköszönjek tőle, hiszen több fontos dologban is egyek vagyunk.

1974. szeptemberében találkoztunk először: én mint főiskolás, János pedig mint a Hódmezővásárhelyi Előre Vt. fővadásza. Utolsó találkozásra pedig a 2008. szeptember 6-i Csongrád Megyei Vadásznapi adott lehetőséget. Ekkor már bottal járt, de mégsem hazudtolta meg magát. Hamiskás mosolya, huncut szeme villanása, és

szép, izes vásárhelyi beszéde még mindig a régi Meszlényi János idézte. Pedig igazán csak ő tudta, mennyi terhet, fájdalmat hordozott. Am ezek hordozásában szerettei biztos támaszt nyújtottak neki, aki egész életét a vásárhelyi határban élte le. Ebben benne volt a pusztaság és a Tisza árterülete, és persze mindaz, ami e két sajátos terület között helyezkedik el. Évente 4-5 alkalommal találkoztunk: trófeabírálaton, továbbképzésen, löversenyen, vadásznapon. A legemlékezetesebbek a Vadőrök Kupák lövészetei voltak, hiszen barátom nemcsak a vadakat és szokásait, de a vadételek elkészítését is jól ismerte, és szívesen főzött nekünk. Ilyenkor tudtam őt igazán megismerni és a szívembe zárni. Számomra nem jelentett nehézséget megszeretni, sőt tisztelni őt. Rengeteg anekdotája volt, melyet úgy tudott előadni, hogy szinte ittuk a szavait. (Sterbetz István, a neves természetvédő-vadász sokat vadászott Meszlényi Jánossal, aki kitűnően tudott őzet hívni. Elmesélte, hogy egy nyári hajnalon is bakot kerestek vele. Éppen akkor vadászott ott az őzhívás professzorának tartott Bertóti István is, aki a Mavos befolyásos fővadásza volt. A Tiszatöltés külső oldalán Bertótiék épp akkor sípoltak egy jó öreg baknak. Menjünk innen, javasolta

Sterbetz. Én azt a bakot magának szántam, és most el is fogom hívni tőlük, kötött ki Meszlényi. Lekuporodtak a töltés túlsó oldalára és ő is elkezdett sípolni. A bak hátranézett, majd elindult feléjük. Bertóti sípjánál csalogatóbbnak találta Meszlényiét. Sterbetz Pista bácsi meg is lőtte szépen, de aztán sürgősen eltűntek az ártérben. Bertóti soha nem tudta meg ki volt az a suta, aki még nála is csábítóbban vágycsozott. M.T.) Mivel ő is ember volt, neki is voltak hibái, mint nekem, és nektek is vannak. A legnagyobb titka és az őt övező légkörnek a támasza, mely Arany Jánosnak hite és meggyőződése is volt, írva találattik a Szondi két apródja című balladában. A hős várvédő kapitány üzeni az ostromló Ali pasának Márton pappal:

*„Kegyelmet uradtól nem vár soha Szondi,
Jézusa kezében kész a kegyelem:
Egyenest oda fog folyamodni.”*

Meszlényi János, a vadőr már életében Jézusától kérte, és kapta a kegyelmet, és ezért tudott hűséggel megállni itt a végeken. Élete példamutató volt, emléke legyen áldott!

Isten Veled János, üdv a Vadőrnek!

Pongó Gyula

Első állomásán a megyejáró vadásznapi

Megeyi vadászrendezvényünkön, szeptember 6-án leginkább Kittenberger Kálmán volt velünk. Nem csak a történeteivel jött el közénk, de afrikai forrását, mondhatni még passzát szel is hozott vadászszakjában. Nézte is köztünk lépdelve, na ki szeret engem igazán? Komolyan átérzik a méteres elefántfüben az egésznapnyomolást vagy csak hangoztatjátok milyen jó is Afrika!? Ilyen meleg vadásznapi hazánkban leginkább a Hortobágyon fordulnak elő, de ott a kilenclyukú híd vetette árnyékán kívül nem igen bújhat el az ember sehova...

A Kovács tanya azonban nem csak a régi gazdájának, a valamikori gazdag szövetkereskedő vejének adott otthont, hanem idén először a megyei vadásznapi színhelye is volt.

Szabó Lajos a Hódagrá Zrt. vezérigazgatója jóvoltából a tatarozott kúria és a park, a tavak, a nagy, új nádtetős szalatti és a sétány - amelynek öntöttvas lámpaszlopai alatt nyári, csillagos éjjelen oly gyönyörűbb végigsétálni kézen fogva kedvesünkkel - egy napra a megye vadászáinak rendelkezésére állott! Oly kedvelt és kívánatos vadásztanyája lett országunknak a szikáncsi kúria, hogy méltán léphet a nagy vadászszak sorai közé. No, ilyen és efféle különlegességek fogadták az ideérkezőt. Igaz, meleg is volt szeptemberhez képest. A meleg azonban nemcsak a megyénkben tombolt. A szomszédoknál, Békésben aznap a Weinckheim-birtokon is forrás volt, sőt a szegedi Halászlé-főző Fesztiválra, még

délutánra sem hűlt le az idő.

Megeyi ünnepünkön az FVM Természeti Erőforrások Főosztályának helyettes vezetője, Pintér István elmondta, hogy jó irányban halad a megye vadgazdálkodása, s ez nemcsak a szakigazgatás érdeme. A vadász rendezvényeken egyre többet tűnik fel Tasnádi Gábor, a Csongrád Megeyi Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal főigazgatója. Jó szívvel fordul a vadászok felé. Talán ő is vadász lesz? - sügtak össze a sorok között. Puskája még nincs, nem is szeretne, de hajtóként többször láttam nyulat cipelni. Így kéne mindenkinek! - mondta egy avított vadászkalapos. Talán „Kitty” volt az! A megyében 61 vadászati egység megalakulására számítunk, vette át a szót Széll István a Vadászati és Halászati Osztály vezetője, sajnos még 5 esetben folyamatban van a határok meghúzása. Bíróság döntésre várnak

Egyre többet kerül szóba a víz kérdése is. A megyében Mórahalom polgármestere támogatja leginkább a vízpótlást, hiszen a Homokhátsági kistérségben élők megélhetéséhez elengedhetetlen a víz. Az épülő felszíni vízhálózatot használhatná a vadgazdálkodás is, hiszen a Tisza bő vízhozama képes lenne ellátni a térséget. Csodákat lehetne tenni az apróvaddal, az őzrel, megyénk egyre jobban erdősült nyugati felével, ahol már a nagyvad is megtelepedett. Kézzel foghatóbb azonban a jelen, hogy a távoli tervek mellett, 10 millió forint jutott a fogoly repatriációs kísérle-

tekre, a kúrtgyelet támogatásra és a vizes élőhelyek fejlesztésére. Ez egy kicsit kevesebb, mint tavaly, mondta el Tasnádi Gábor, de azt is hozzáfűzte, van mit fejleszteni és van mire építeni is a megyében!

A Kovács-tanyában - a Hódagrá Zrt. vadász kúriájában - Szabó Lajos állófogadáson köszöntötte a díszvendégeket. Különleges vadételeket szolgáltak fel, ebben az évben már nem először. A rendezvényen közel 40 vadásztársaság képviseltette magát.

A főzés, a baráti beszélgetés a szakmai vitákkal tűzdelt program, a kitüntetések, a szakmai elismerések átadása mérföldköve ennek az évnek is. Vége az őzbakvadászatnak, benn van már a búza is és mindenféle őszi kalászos - learattunk. Mire ez a lap is megjelenik csak az itt-ott lábön hagyott kukorica árválkodik a vadföldön, másutt pedig az őszi búza már bokrosodik. Jó leülni most, megkóstolni a szomszéd bográcsában rotyogó pörköltet, udvarolni a szomszéd lányának, dicsérni a barátunk családját, gyerekeit, na meg a kutyáját! Remélem, hogy jövőre újra együtt lesz a megye, hogy az elindult megyejáró vadásznapi egy vadonatúj helyen fogadja a vendégeket, mert egy biztos Szikáncs magasra tette a mércét. Békés, Boldog (havas) Karácsonyt Kívánok és Eredményekben Gazdag Új Esztendőt!

Szilágyi Bay Péter

Fehér fácánkakas Makón!

Szokásos hétvégi társas vadászatnapi november 8-án sikerült terítékre hozni Varga István sportvadásznapi egy hófehér fácánkakast a Makói Marosmenti Vt. területén.

Egy kukoricást hajtottak társaikkal és ekkor kakatolva kelt fel a kukoricából a fehér fácán. A második lövésre sikerült terítékre hozni. Elképzelhető a meglepődöttség a társaságban, amelyet kiváltott ez a nem mindennapi esemény.

Az elejtett egyed minden tolla hófehér, kizárólag a dürgőfoltja volt vörös. A területen 5 éve nem folyik kibocsátás és a madár ezévi volt. A lába és a csőre is fehér a szem színe világoskék. Az egyed preparálásra került.

Gratulálunk az elejtőnek!

Fraknóban jártunk

Gazdag programú kirándulásra invitált bennünket az Országos Magyar Vadászkamara munkatársa, Török Henrik 2008. október 25-én.

Az 1920. június 4-én Kis-Trianon kastélyban hozott döntés előtt Burgenland Magyarország része volt. A ma Ausztriához tartozó tájegységnek a tartományi székhelye Kismarton (Eisenstadt). Az Esterházyak, akik a második legnagyobb magyar arisztokrata család burgenlandi birtokának központja Fraknó (Forchtenstein) vára volt. (A legnagyobb család a Rákócziaké volt.)

Kirándulásunk az 1317. után épült Fraknó várában kezdődött. Idegenvezetőnk kitűnő magyarsággal mutatta be a várnak minden zegézugát. Igen sokszor cserélt gazdát ez a sásfészek, elsősorban zálogbirtokként. Elfoglalni nem tudták sem a törökök, sem Bocskai István, sem Bethlen Gábor hadai. 1622-ben az Esterházy család szerezte meg a várat és Kismartont, s ettől kezdve a mai napig e család birtoka.

A várkastélyban megtekinthettük az Esterházy-kincstárt, amely Európa egyetlen eredeti helyén, eredeti állapotban megmaradt gyűjteménye. Láthattunk olyan ezüsbútor gyűjteményt, amely Európában a legnagyobbak közé tartozik. Azt mondják róla, hogy vetekszik a Versailles-ban találhatóval. Ez utóbbi bizonyára szép, ám nekünk magyaroknak nem oly kedves, hiszen itt hozták meg a nagyhatalmak végzetes döntésüket Magyarország feldarabolásáról. Örökös gyászunkat félretéve megcsodálhattuk a csodálatos óragyűjteményt, a korhű fegyvertárat és a „Vadászat az Esterházy udvarban” című

között megjelenik Vlad Tepes alias „Drakula gróf”, és Attila a Hunok királya is! Esterházy Pál herceg Habsburg-hű arisztokrata volt, de nagystílusú gyűjtötte az értékes ritkaságokat. Külön hadsereget tartott fenn, melyet a csatákban, hadjáratokban a család tagjai vezettek a császár oldalán. E csapatok fenntartását a család kincstárából fedezték. Az Esterházyknak 60.000 ha erdőterületük Ausztriában, ami a legnagyobb erdőszetté emeli a családot, amelyből nem kevés vadász hírség és Afrika-vadász származik. Mielőtt elhagynánk az ősi családi fészket, idézem a vár üzenetét, mely latinul van írva márványtáblára a belső vár udvarába vezető boltíves kapun: *„Engem, akit Magyarország koronájáért adtak idegennek, gróf Esterházy Miklós nádor ritka hűsége adott vissza ugyanannak a koronának. II. és III. Ferdinánd uralkodása alatt újjáépítettek az országnak utódai és családja számára, a hűség, a szorgalom példáját hagyva rájuk. Őrizetek meg engem ép-ségben!”*

A várat elhagyva Darázsfalván (Transdorf) álltunk meg egy kis borkóstolóra. Mit gondoltok, kié a vadonatúj pincészet? Hát, az Esterházyaké! (Nekem Eger alatt a Szépasszony völgyben jobban esett volna egy kis egri leányka, vagy Tokaj környékén a Rákóczi pincészetben 1-2 pint furmint, aszú vagy szamorodni.) Száraz borokat kóstolhattunk, nem voltak rosszszak, de ezeknél a villányi oportó, sőt még a csongrádi kékfrankos is szászor különb nedű.

Kirándulásunk következő állomása az Esterházy-család birtokában lévő, 1756. óta Sécen (Schützen) működő 1.200 hektáros vadspark

volt. Közel 2,5 méter magas kőkerítés veszi körül és biztosítja a falakon belül a gím, a dám, az őz és vaddisznó állományának háboríthatatlanságát. Az évi 400 darabos vaddisznó-terítéket két bérvadász csoporttal érik el, melyekben 15-16 puska van csoportonként. Közülünk senki sem

jelentkezett bérvadászatra, mivel ugyancsak sarkos lett volna, ha a svájci csoportokra rálíceltünk...

Utolsó stáciánk Burgenland tartományi székhelyén Kismartonban volt. Mivel 50 férőhelyes buszunk utazó közönsége Magyarország sok tájegységeről érkezett, és szerettünk volna 21 órára Budapesten lenni, - hogy éjfélre ki-ki saját lakhelyére érjen - így csupán 45 percet kaptunk egy kis nézelődésre. Egy kis szuvenir-vásárlásra teltt energiánkból, na meg egy kis jó vadászirigységre, amikor láttuk a sok-sok Haydn-koncertre hívó plakátot.

Török Henrik szerint - aki kiváló idegenvezetőnek és jó magyarnak bizonyult - Komoly Tamás vezetésével a Csongrád megyei „kemény mag” kitett magáért, a maga 10 fős létszámával. Egy igen dús programú nap végén kissé fáradtan értünk haza, de sok élményt, szépséget és tisztaságot láttunk a „sógoroknál”. Számomra úgy tűnik, hogy a fraknói vár üzenetét nemcsak fontolóra vették a burgenlandiak, de meg is szívlelték. Nem láttam szemetet sem a városokban, falvakban, sem az országút mellett. Szeretném elhinni, hogy az az eles kontraszt, amely a határ két oldalán látszik, sőt kelet felé haladva még szembetűnőbb, csak az ötven éves keleti blokkhoz tartozás eredménye. Jó volna ezt a kis csonka Magyarországot, amely a mi hazánk, a fraknói vár üzenetének szellemében szeretni: *„Őrizetek meg engem ép-ségben!”*

Pongó Gyula

kiállítás. A legrágább műkincsek között XVII. században készült filigrán elefántcsont tárgyak és olyan képtár található, amely magában foglalja az Esterházy-család minden tagjáról készült egészalakos festményt. Hogy, hogy nem, az ősök

NAP

TÁR

Vadászatra jogosultak figyelmébe!

Az erdei szalonka tavaszi vadászatának megszűnésével kapcsolatos híreket évek óta olvashatjuk a vadászati sajtóban. Már az EU-s csatlakozást megelőzően is tudtuk, hogy ha közvetlenül nem is, de elsősorban a Madárvédelmi Irányelv révén a közösségi jogszabályok megfeleltetése közvetve a vadászható madárfajok vadászatára hatással lesz.

Az elmúlt években a jogalkotó a hazai vadászati jogszabályok többbzebeni módosításával igyekezett megoldást megtalálni arra, hogy az erdei szalonka tavaszi vadászata, még ha szigorú korlátok közé szorítva is, megmaradjon a magyar vadászoknak. Rövidült a vadászati idény, majd korlátozásra került a napi teríték mennyisége is, legutóbb pedig a kvótarendszer bevezetése próbálta a megfeleltetést kellő mértékben érvényesíteni.

Az EU Bizottsága ezt sem tartotta kielégítőnek, ezért súlyos szankciókat helyezett kilátásba Magyarország számára, amennyiben azonnal nem rendezte ezt a kérdést. Ezért a legutóbbi jogszabály változás megszüntette az erdei szalonka vadászati idényét.

Bár a Madárvédelmi Irányelv egyértelműen nyilatkozik ebben a kérdésben, de az ettől való eltérést is engedélyezi, igaz csak nagyon szigorú feltételekkel:

- ha nincs más kielégítő megoldás, illetve
- a hasznosítás kis számban történik, vagyis nincs negatív hatása az adott populáció védettségi státuszára.

Ahhoz, hogy a Madárvédelmi Irányelvtől el-

térhessünk, és megtarthassuk ezt a tradicionális vadászati módot, a Magyar Vadgazdálkodásért Alapítvány egy **középtávú szalonka-monitoring program** bevezetését kezdeményezte, melyhez csatlakozott az Országos Magyar Vadászkamara (OMVK), az Országos Magyar Vadászati Védegylet (OMVV) és a Vadászati Kulturális Egyesület (VKE) is.

A program keretében megvizsgáljuk, hogy a magyarországi éves teríték a hazánkon tavasszal átvonuló állomány 1%-át nem haladja meg, és a mintákban madarak kor és ivari összetétele alapján, ismervé a faj biológiáját, a tavaszi vadászat nem befolyásolja a populáció állapotát. Vizsgálja továbbá azt is, hogy az őszi vadászati idény jelenthet-e megoldást az erdei szalonka vadászatára.

A kutatási program tavaszi vonulásra vonatkozó kérdéseire Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézete, míg a kor és ivari összetételre vonatkozó kérdések megválaszolására a Nyugat-magyarországi Egyetem dolgozza ki a program részleteit. A szervezési, koordinációs feladatokat az OMVV vállalta fel. A kutatási programban részt vesz valamennyi civil vadászati szervezet és természetesen **önkéntes alapon az adatokat, mintákat szolgáltató vadászatra jogosultak. A résztvevők egyrészt adatokat szolgáltatnak, másrészt meghatározott kvóta szerint mintagyűjtést végeznek.**

Bár azt gondoljuk, hogy az ügy érdekében minden szervezet, vadász és érintett vadászatra jogosult tenni akar (ezt az is mutatja, hogy vala-

mennyi vadászati szervezet csatlakozott a programhoz), mégis elsődleges feladatunk annak mielőbbi felmérése, **mely vadászatra jogosultak kívánnak részt venni a kutatásban.** Nyilvánvaló, hogy a programhoz való csatlakozásról, az ezzel járó feladatok vállalásáról csak a program és a kötelezettségek megismerése után lehet nyilatkozni.

Mellékelten közöljük a kutatási programról szóló **előzetes tájékoztatót.** (A szándéknyilatkozat mintát az OMVK Csongrád Megyei szervezet minden vadászatra jogosultnak elküldi. A szerk.) A tájékoztató és a szándéknyilatkozat elérhető az OMVV internetes oldalán is a <http://www.vadaszativdegylet.hu/szalonkamonitoring.htm> címen.

A kutatást a programba bekapcsolódó vadászatra jogosultak finanszírozzák, melynek költsége előreláthatólag 20-40 ezer Ft/jogosult/év - a programban részt vevők számától függően. A költségtérítést az OMVV erre elkülönített számláján kezeli.

A program sikere az adatszolgáltatás minőségén múlik, a megbízható adathalmaz elengedhetetlen, mert a program kudarca esetén végleg elvész a szalonkahasznosítás lehetősége.

Pechtol János
ügyvezető elnök

Országos Magyar Vadászati Védegylet

Erdei szalonka monitoring Magyarországon

Vizsgálataink célja megbecsülni a hazánkban tavaszi időszakban vonuló erdei szalonka állomány hasznosítási arányát.

A kérdés az EU Madárvédelmi Direktívája alapján beszüntetett hazai tavaszi szalonkavadászat kapcsán annak pontosítása, hogy a magyarországi szalonkateríték eléri-e a hazánkban vonuló állomány egységének 1 %-át.

A kérdés megválaszolásához szükséges **mérendő változók:**

- A hazánkban vonuló állomány becslés egységisége az egyes vizsgálati években.
- A hazai teríték mérete az egyes vizsgálati években.

Jelen tervben nem foglalkozunk a szalonkák monitoring célú elejtésével és a teríték vizsgálataival. Ezeket a munkákat a NYME már megkezdte, ezért ezek folytatása nálunk indokolt. Javasoljuk, hogy a mintavételi helyeket az általunk a vonuló állomány becslésére javasolt területekhez kössük. A monitoringban résztvevők a munkájuk arányában kapnak mintavételi célra elejtési engedélyeket.

A gödöllői Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézete és az OVA ebben a feladatban a területek kijelölését és a gyűjtött adatok egységes adatbázisban való kezelését vállalná.

Az eddig rendelkezésre álló adatok

A mintaterületek kiválasztásához és a korábbi időszakok értékeléséhez rendelkezésre állnak az Országos Vadgazdálkodási Adattárba 1997-től napjainkig évente minden vadgazdálkodási egységtől beérkezett erdei szalonka teríték adatok. (Emellett az Adattár megyei összesítésekkel is rendelkezik 1970 óta.)

Hiányzó adatok: Hazai átvonuló illetve fészkelő állomány becslés mérete.

A monitoring program tervezett időtartama

A kérdések megválaszolásához egy középtávú, 5 éves monitoring program végrehajtására van szükség. A monitoringot a kedvező elbírálás, a tavaszi szalonkavadászat engedélyezése esetén is, az EU által előírt jelentési kötelezett-

ség miatt – esetleges módosításokkal – tovább kell folytatni.

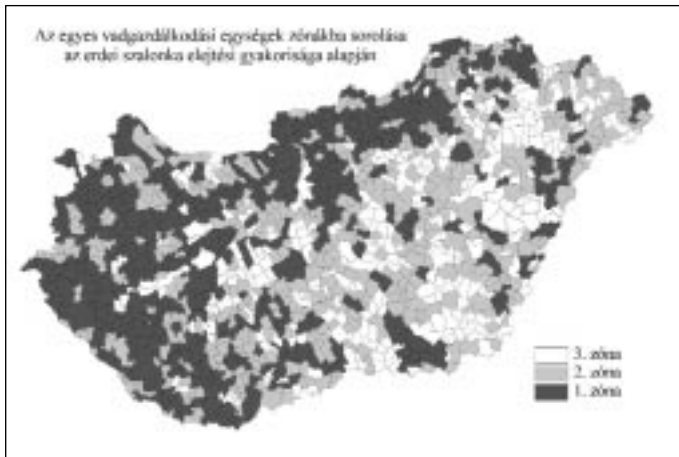
A monitoringprogramba minimálisan bevonandó területek számának meghatározása

Bár a monitoring akkor lenne tökéletes, ha az egész országot lefedné, erre azonban nincsen lehetőség. Ezért meg kellett határozni egy olyan minimális mintaméretet, mely megfelelő pontossággal reprezentálja az országos viszonyokat.

A szalonkaterítékekkel nem rendelkező területek alkotják a **3. zónát** (306 db terület). A többi terület további két csoportra különítettük el: **rendszeres terítékű VGE-ek (1. zóna, 444 db):** az évek 80-100%-ában volt elejtés; **ritka terítékű VGE-ek (2. zóna, 454 db):** az évek 10-70%-ában volt elejtés.

Az elmúlt 10 év terítékadatainak változásai alapján az átlagos hasznosított mennyiség évente 7698 példány (szórás: 1253). Az évek közötti természetes változatosság az átlag érték 16%-án belül mozog (CV=16%).

Az évek közötti természetes változatosság

1. ábra. A vadgazdálkodási egységek zónákba sorolása az erdei szalonka elejtési gyakorisága alapján

alján három megbízhatósági szintre (5%, 10%, 15%) számoltuk ki a minimális mintaszámot. Az 1. és 2. zóna egységeinek adatai alapján a meghatározott pontosságon belüli becsléshez az 1. táblázat tartalmazza a minimális mintaszámokat. A 3. zóna vadgazdálkodási egységeire nem tervezünk monitoring területeket.

Figyelembe véve az évek közötti természetes változatosság 16%-os megbízhatósági értékét és a minimális mintaszámokat, a 10%-os megbízhatósági szinthez tartozó mintaméreteket érdemes figyelembe venni. Az így meghatározott mintaszámot az 1. zónában célszerű 180-ra felelni, az alábbi indokok miatt:

- A kérdések szempontjából az 1. zóna a legfontosabb, elsősorban itt kell biztosítani a megfelelő mintaszámot.

- A táblázatban a valóban jelentett minta nagyságát tüntettük fel. Tapasztalatok szerint különböző okok miatt az adatszolgáltatásban lehetnek hibák ill. hiányosságok. Ezért minden területen, kiemelten az 1. zónában, a megfelelő lefedettség eléréséhez célszerű a mintaszámot túltevezni.

A monitoring megszervezése

Az egyes zónákra kiszámított minimális mintaterület számok megyénként leosztásra kerülnek az adott zóna adott megyébe tartozó VGE-einek száma alapján. Ezek lehatárolása már az aktuális VGE-ek határvonalai alapján történik, figyelembe véve a régi és az új területek térbeli átfedését. A megyei felügyelőségek hatásköre lesz, hogy az egyes zónákba sorolt és a megyéhez tartozó VGE-ek közül kiválasszák és kijelölik a monitoring munkában résztvevőket. (Minden egyes megye részére elkészítésre került

*Boldog Karácsonyt és
szerencsés új vadászévet
kíván a
Dél-alföldi
Erdészeti Zrt.!*

egy lista, amely tartalmazza az illetékeségi területük VGE-einek zónákba sorolását.)

A mintavételi helyek:

A mintavételi helyeket a megyei felügyelőség által kijelölt vadgazdálkodási egységeken belül a vadászatra jogosult állapítja meg.

Egy-egy monitoring mintavételi hely nem a kijelölt vadgazdálkodási egység

teljes területét jelenti, azaz egy vadgazdálkodási egység területén belül akár több mintavételi terület is elhelyezhető (ebben az esetben azonban a megfigyelési pontoknak a mintavétel függetlenségét valószínűsítő megfelelő távolságban kell lenniük).

A mintavételi területeket a korábbi évek vadászati tapasztalatai alapján úgy kell kijelölni, hogy ott a szalonkák megfigyelésének lehetősége optimális legyen (jó „húzóhelyek”). A mintavételi helyekről származó monitoring adatok végül az egyes vadgazdálkodási egységekhez is köthetők, azonban attól függetlenül egy országos hálózat pontjait is alkotják.

A feldolgozás során a mintaterületeken a **vonuló szalonkák sűrűségét határozzuk meg.** Első közelítésben a mintaterületek nagyságát az átlagos látási viszonyoknak megfelelően 40 m sugarú körben jelöljük meg, ami kb. 5000 m²-nek (0.5 ha) felel meg. Ugyanakkor a módszer érzékeny a ténylegesen belátható területre, ezért a monitoring terepi végzése során a közreműködő vadászoknak a tényleges belátható területet becsülniük kell.

A mintavételezés időszaka:

A mintavételezés időpontja a tavaszi szalonkavonulás időszakához kapcsolódik, ami körülbelül február 15. - április 15. között zajlik, csúcsideje a korábbi vadászati időnyre március 1. - április 10. tehető. A mintavételi területeken ez időszak alatt hetenként egyszeri mintavételezés szükséges, ami összesen kb. 12 darab mintavételt jelent egy-egy helyszínen.

A minimum hetenként egyszeri mintavétel egyrészt a megfelelő mennyiségű adat begyűjtéséhez szükséges, amivel csökkenthetjük a külső (pl. jégeső volt a megfigyelési napon) illetve a vizsgálatból származó egyéb befolyásoló tényezők (rossz megfigyelési körülmények, téves fajazonosítás stb.) jelentőségét. Másrészt így nyomon követhetjük a tavaszi szalonkavonulás hazai tér-, és időbeli dinamikáját is. Ritkább megfigyelésekkel növekszik az alul-, ill. felülbecslésből származó bizonytalanság és az adatvesztés esélye. (Adatvesztés történhet pl. a rossz látási viszonyok vagy a monitoringot végző személy akadályoztatása miatt.) Természetesen az így

meghatározott gyakoriságnál sűrűbb mintavétellel is lehetséges, amennyiben azt a monitorozók vállalják.

A vonulás szempontjából kiemelten fontos területeken a monitoringot ősszel, szeptember-októberben is meg kell ismételni. Ez a részben az EU szabályozásban szereplő „nincs más kielégítő megoldás” kitétel megválaszolására lenne alkalmas, részben az őszi állomány nagyságáról, dinamikájáról kapnánk adatokat.

A mintavételi eljárás:

Az adat-felvételést a vadászatra jogosultak végzik, akiknek a feladata az erdei szalonka - monitoring programban előírt tevékenységek maradéktalan elvégzése és a fent leírt mérendő változókhoz az adatok rendszeres begyűjtése.

A mintavételezés **javasolt időpontja a szombati napok esti időszaka (esti húzás).** A monitoring tevékenység során a felvételezők a szalonkahúzás várható megkezdése előtt fél órával elfoglalják megfigyelőhelyüket. A vizsgálatot alkalmanként sötétedés után fél óráig végzik. Ez alatt feljegyzik az összes megfigyelt (látott ill. hallott) erdei szalonka egyed darabszámát, ill. a terítékre került egyedek számát.

A megfigyelők a későbbiekben kidolgozandó egységes adatlapra a fenti adatok mellett rögzítik a megfigyelő nevét, a megfigyelőhely pontos térbeli meghatározását (térképi ábrázolás vagy GPS koordináta), és minden egyéb a megfigyelés szempontjából fontos adatot (időjárás, terület beláthatósága, élőhely jellege, stb.).

A résztvevő vadászatra jogosultak kötelezettséget vállalnak arra, hogy a mintavételi pontokat a kijelölt időszakban minden megjelölt alkalommal felkeresik és hiánymentesen rögzítik a szükséges adatokat. (A megfigyelések elmaradása a monitoring megbízhatóságát erősen rontja, az eredményeket kétségesé teszi, ezért az egyes területeken „tartalék” megfigyelőket érdemes kijelölni, akik a szükség szerint a megfigyelőt helyettesíteni tudják.)

A monitoring megbízhatósága növekedne, ha egyes kiválasztott területeken a megfigyeléseket kvadrátokban végzett hajtásos, teljes számlálással ellenőrizni, kalibrálni lehetne. Ezt az erre a feladatra jelentkező vadászatra jogosultaknál a megfigyelést követő napon kellene elvégeznünk.

Ugyancsak a **monitoring megbízhatóságának javítása érdekében szükséges a monitorozók képzése**, melyet a monitoring irányítói tapasztalt szalonkavadászok bevonásával végeznének. Ennek során be kell mutatni a monitoring célját, mintavétel módszerét, a biztonsággal észlelhető terület nagyságának becslését, a megbízható észlelés módjait, az adatok rögzítésének és beküldésének mikéntjét, valamint az ellenőrzés módozatait.

A monitoring során történő elejtések korlátozásának szabályai egyrészt nagymértékben befolyásolják a monitoring végrehajtását (vadászatra jogosultak motiválhatóságát a monitor-

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

ing megbízható elvégzésére), másrészt pedig az ellenérdekelte felek hozzáállását és támogatását a program felé. Így ez aktuálisan még egy megvitatandó kérdés maradt. Mindenesetre a monitoring során az eljétések szükségesek a populációdinamikai adatok felvételezéséhez, melyekből pontosabban következtethetünk a tényleges állományméretekre és populációs változásokra. A megfelelő mintaszám és a reprezentativitás biztosítása érdekében javasoljuk legalább 5 példány/mintaterület eljétését.

A fenti populációdinamikai adatok összegyűjtését és kiértékelését javasoljuk, hogy a Nyugat-Magyarországi Egyetem kutatói végezzék el, mivel ebben ők végeztek korábban tudományos vizsgálatokat. A létszámbecslési adatokat azonban a Szent István Egyetem Vadvilág Megőrzési Intézetének kutatói elemeznék.

A mintavételi (pl. egységes adatlap), az adatbegyűjtési és az adatfeldolgozási protokoll a monitorozás általános tervezetének elfogadása után kerülne részletes kidolgozásra.

Számolandó változó:

- A megfigyelt szalonkák darabszáma a min-

tavételi időpontokban országosan

- A megfigyelt szalonkák sűrűsége a mintavételi időpontokban országosan
- A szalonkavonulás dinamikája
- A becsült vonuló szalonka állomány nagysága a teljes megfigyelési időszakban.
- Terítékre került szalonkák darabszámának aránya a megfigyelt szalonkák darabszámához viszonyítva.

**Dr. Szemethy László, Dr. Csányi Sándor,
Dr. Katona Krisztián, Lehoczki Róbert**

Ópusztaszeri Vízügyi Vadásztársaság (Ópusztaszer)	1	Szegvári Vadásztársaság (Szegevár)	2
Sándorfalvi Vadásztársaság (Sándorfalva)	1	Mindszenti Vadásztársaság (Mindszent)	2
Balástyai Földtulajdonosok Vadásztársaság (Balástya)	1	Derekegyházi ZRT. (Derekegyház)	2
Szegedi Felszabadulás Vadásztársaság (Szegevár)	1	DALERD ZRT.-Tompahát (Szegevár)	2
Hódagró ZRT. Vadásztársaság (Hódmezővásárhely)	1	Körös-Maros NPIG.-Montágpusztai vter. (Szarvas)	2
Hód-Mező Vadász Egyesület (Hódmezővásárhely)	1	Csanádpalotai Vadásztársaság (Csanádpalota)	2
Mártélyi Vadászok Egyesülete (Mártély)	1	Pitvarosi Petőfi Vadásztársaság (Pitvaros)	2
Hód-Vad Vadász és Természetvédő KHE. (Hódmezővásárhely)	1	Maros Vadásztársaság (Magyarcsanak)	2
Földeáki Dózsa Vadásztársaság (Makó)	1	Marosszögi Egyetértés Vadásztársaság (Kiszombor)	2
Makói Marosmenti Vadásztársaság (Makó)	1	Üllési Potyondy Vadásztársaság (Üllés)	3
Maroslelei Földtulajdonosok VE. (Tápiószecső)	1	Kistemplom-tanya Vadásztársaság (Zákányszék)	3
Hunor Vadásztársaság (Szegevár)	1	Ószesék és Környéke Földtulajdonosok VE. (Zsombó)	3
Dél-Tiszai Vadásztársaság (Tiszsziget)	1	Szatymazi Vadásztársaság (Szatymaz)	3
Deszki Gazdák Vadásztársaság (Deszka)	1	Szegedfish Kft. (Szegevár)	3
Bokros-Ellésparti Vadásztársaság (Csongrád-Bokros)	2	Dorozsma-Domaszék Vadásztársaság (Szegevár)	3
Nagyréti Vadásztársaság (Csongrád)	2	Zákányszéki Földtulajdonosok Vadásztársaság (Zákányszék)	3
Csongrádi Május 1. Vadásztársaság (Csongrád)	2	Öttömői Földtulajdonosok Egyesületének VT.-a (Öttömös)	3
Bársony I. Mg. Szakközépiskola (Csongrád)	2	DALERD ZRT.-Ásotthalom (Szegevár)	3
Csanyteleki Új Élet Vadásztársaság (Felgyő)	2	Mórahalmi FT. Árpád Vezér Vadásztársaság (Mórahalom)	3
Csanytelek és Térsége Földtulajdonosok VT. (Csanytelek)	2	Domaszéki FT. Széchenyi Zs. Vadásztársaság (Szegevár)	3
Móra Ferenc Vadásztársaság (Balástya)	2	Röskei Földtulajdonosok Vadásztársaság (Röske)	3
Ruzsa és Környéke Földtulajdonosok VT. (Ruzsa)	2	Pankotai Agrár ZRT. (Szentés)	3
Bogárzó és Környéke Földtulajdonosok VE. (Szegevár)	2	Eperjesi Gazdálkodók Egyesülete (Eperjes)	3
Ásotthalomi Földtulajdonosok VGE. (Ásotthalom)	2	Fábiánsebestyéni Önkormányzati VT. (Fábiánsebestyén)	3
Körös-éri Vadásztársaság (Ásotthalom)	2	Székkutasi Petőfi Vadásztársaság (Székkutas)	3
Szentési Hubertus Vadásztársaság (Szentés)	2	Szakszervezeti VT. (Hódmezővásárhely)	3
Mentett-Réti Vadásztársaság (Szentés)	2	Vásárhelyi Róna Kft. Vadásztársaság (Hódmezővásárhely)	3
OMVV Árpádhalmi Vadgazdaság (Árpádhalom)	2	Előre Vadásztársaság (Hódmezővásárhely)	3
Nagymágocsi Farmer Kft. (Szentés)	2	Királyhegyesi Földtulajdonosok VT. (Makó)	3
Árpádhalmi Községi Vadásztársaság (Árpádhalom)	2	Szörög-Kübekházi Hármashatár VT. (Szegevár)	3
Új Barázda Vadásztársaság (Szentés)	2		

Tájékoztató a november 25-i elnökségi ülésről

Az OMVK november 25-i elnökségi ülésén két olyan témáról is tárgyalt, amelyek a vadászok széles körét érdekelhetik.

1. A törvényességi felügyeleti vizsgálat a központnál különösebb észrevételeket nem tett, a központ működését rendben találta. Néhány bizottság működésére vonatkozóan tett megjegyzéseket, melyek elsősorban az Ügyrend be nem tartásából adódtak. A területi szervezeteknél tapasztaltak alapján javasolták, hogy megfontolandó néhány helyen alapszabály módosítást végrehajtani a következő közgyűlésen. Ezt az Elnökség tudomásul vette és megkérte a Jogi Bizottságot, hogy készítse elő az alapszabály módosítására vonatkozó javaslatát.
2. A vadgazdálkodást és vadászatot érintő jogszabályi változásokkal kapcsolatban az alábbi törvény-, illetve rendelettervezetek kerülnek

napirendre az elkövetkező esztendőben.

- A „Salátatörvény” keretében, mely egy mezőgazdasági törvénycsomag, a **Vadászati Törvényre** vonatkozóan az alábbi módosítások várhatók:
 - a) a vadászterületek kijelölését, tehát a földtulajdonosi gyűlések összehívását legkorábban az üzemtervi ciklus lejártát megelőzően egy évvel lehet megkezdeni, és az üzemtervi ciklus lejártát megelőzően 60 nappal korábban be kell fejezni,
 - b) a közös képviselő a ciklus alatt bármikor visszahívható és helyette új választható,
 - c) A „Madárvédelmi irányelv” előírásából adódóan a szalonkavadászat idényét az FVM eltörölte, de vadászható vadfaj maradt.
 - d) A Vadgazdálkodási Tanácsok mind országos, mind megyei szinten törvényi erővel

ismét visszaállításra kerülnek.

- e) A FAGOSZ kezdeményezésére a különleges rendeltetésű területek üzemtervi ciklusának lejártát megelőzően betervezésre került, hogy a gazdasági társaságok – a jelenlegi törvényi rendelkezéssel ellentétben – több vadászterületet is bérelhessenek.
 - Az új vadászati szezonban előreláthatólag már hatályba lép **az új vadegészségügyi rendelet** amely a jelenleg tervezett formában, a vadgazdálkodók és a vadászok részére is elfogadható!
 - Az igazságügyi miniszternél kezdeményeztük – miután az EU-ban elfogadták az irányelveket – a **fegyvertörvénynek**, illetve végrehajtási rendeletének mielőbbi újbóli napirendre tűzését, ugyanis másfél évvel korábban már több munkacsoportban foglalkoztunk a

törvény módosításával, majd hivatkozva arra, hogy az EU még nem fogadta el a maga irányelveit, a munka leállt. Szükségesnek tartjuk a jogszabály újbóli napirendre tűzését azért is, mert a jelenleg érvényes, betarthatatlan jogszabályok miatt sok vadászársunk került hátrányos helyzetbe.

- A civil szervezetek kezdeményezésére több ezer magyar vadász kérésére **kuta-**

tási programot rendeltünk meg a Szent István Egyetemről, illetve a Nyugat-Magyarországi Egyetemről annak érdekében, hogy majd az ötéves kutatás eredményeit felhasználva **ismét tavaszi vadászati időnye lehessen a szalonjának**. A kutatási program lehetővé teszi, hogy a vadászok az ország egész területén megfigyelést, illetve anyaggyűjtést végezzenek hatósági engedély-

lyel.

A program részleteiről a kamarai titkárokat a november 27-i ülésen tájékoztattuk, a vadgazdálkodók pedig szándéknyilatkozatban **január elejéig** jelezhetik, hogy a december 15-ig részükre megküldött feltételrendszer alapján **részt kívánnak-e venni a kutatási programban**.

Pechtol János
főtitkár

Koncert a Hargitán

Egy utazás tulajdonképpen már a tervezéssel elkezdődik. A program kialakításkor az ember már kicsit „átéli” gondolatban a várt élményeket. Bógésre szerettünk volna menni Tóth Pali „hegyivadász” barátommal az agancsos királyok birodalmába a Hargitába.

Össze szerveztük a lehetőségeket. Kezdtük Kolozsvárt a házsongárdi temetővel, ahol a magyar történelem-irodalmi élet és neves vadász ősök nyughelye van. Megkerestük Ujfalvi Sándor (1799-1866), a legrégebbi és leghitelesebb vadászíró családi síremlékét, emlékeztünk a Bánffy-, Kemény-családok, Laborfalvy, Kós Károly, Dzsida síremlékénél. Páratlan és leírhatatlan érzés volt ott Rájuk emlékezni.

Utunk következő állomása Wass Albert emlékének szolt. Ő az az Ember, Magyar és Vadász volt, akinek nevét rangsorolás nélkül csak nagy betűvel szabad leírni.

Könyvtárban valamennyi műve megvan Ismerve a „wassí” Mezőséget sorba vettük a műveiből oly jól ismert kicsi falvakat. Megmaradt kastélyokat, vadászélményei vélt helyszíneit. Sajnos kevés épület maradt fenn, de szülőfaluja (Válaszút) Bánffy-kastély, Irma grófnő (Farkasverem: ahol Rókuci is lakott...) meg egy két major még őrzi a család és a magyar főúri történelem emlékét. Láttuk „wassí” szemmel a szelíd dombokat, a hatalmas tőrendszert, nádasokat, „titokzatos őzbak” helyeket, kacsázó nádasokat, ahol valamikor bölények éltek, tatárok, törökök, császáriak vonultak. Szamosújvárról komoly segítséget kaptunk (előre lebeszéltek telefonon) az ottani Mezőség Alapítvány bentlakásos kollégiumának fiatal tanárnőitől, akik elkísértek bennünket, s fáradhatatlanul mutattak meg mindent amire csak kíváncsiak voltunk. Nem feledjük barátságukat, ezúton is köszönünk mindent!

Szép mezőségi utunk méltó befejezéseként Székfaluban, egyetlen színmagyar településen szálltunk meg. A sok kis teljesen elrománosodott szegény, piszkos, rendetlen román falu között bújjik meg a dombok között (annyira, hogy rendszeren eltévedtünk, a végén még idegenvezetőink sem tudták hol vagyunk). Tiszta, patyolat falu, köszönheti annak, hogy dolgozó mezőségi magyarok lakják, a túrizmusból élnek, látványosan jómódú otthonaikban. Ajánlom minden turistának keresse fel e tájat!

Jó hírt kaptunk este, igyekezzünk mert nagyon jó bógés van. Korán keltünk, búcsúzás után még Gyergó felé kerültünk, egy kézfogásra megálltunk Gyorgyénál – aki a Gyilkos Tónál a Cohárdok visszatelepített zergéinek és a pisztángtelepnek „gazdája” – a kerületvezető erdőszélén, majd irány Székelyudvarhely a célállomás.

Udvarhelyen nagy volt a sürgős-forgás. Javában tartott az „Udvarhelyi Vásár és Kiállítás”. Meglepetésünkre „földiekkel” is találkoztunk: Baranyi Laciék árusítottak, Mihálytelekről Balla Imréék, meg hát a Székelyországbeli barátaink, vendéglátóink: Máthé Bandi, dr. Szabó Sanyi, a kiállítás rendezői: Bíró Pista bácsi, Jakab Attila, dr. Gotthard Béla bácsi. Igen látványosra sikeredett a vadászati kiállítás. Főleg kapitális trófeákat állítottak ki. Csak ámuldozva tudtuk végignézni a Székelyföld vadjai kiemelkedő trófea rekordjait.

Kevés pihenés után este Palival ketten indulunk fel a Hargitára (Sanyi barátunk átadta Níváját, az jobban bírja a terepet). Fent vár bennünket Attila a Küküllő Vadász Egyesület elnökhelyettese és Levente a kerület vadőre, Ők már napok óta felköltöztek, hiszen két nap múlva jönnek a külföldi vendégeik, addigra fel kell „térképezni” alaposan mindent.

Az erdőszelvény menedékházat megtaláljuk az „ős-erdő” mélyén, hiszen nem először járunk itt. Az ajtó zárva – de szerencsére a kulcs a régi helyen – bent az asztalon üzenet, egész éjjel kint vannak, pirkadatra értünk jönnek. Várakozunk, boldogan emlékezünk a kalyiba tornácán az itt megért szép élményekre, örvendünk, hogy újra itt lehetünk.

Egyébként Széchenyi Zsigmond errefelé vadászott ilyentájt a '40-es években és ejtette el szép érmes 16-os bikáját (Ünnepnapok). A Rakottás pataknál lakott. El is tévedt rendszeren, egész éjjel bolyongott, majd hajnalra lelt rá „Mócsi” bá tanyájára. Az öreg harisnyás székelytől aztán kérdezte: messze van-e a szállása? Jól megvigasztalta: „ehelyt van csak kissé odábbacska”. Ez akkor is és ma is azt jelenti, legalább fél napi járás. Gotthard Béláék most akartak emléktáblát avatni a kunyhó falán - az évforduló alkalmából - de sajnos kiderült már a romjai sincsenek meg. Az talán még megállapítható hogy hol állt valamikor.

Legnagyobb örömünket azonban abban lel-

hetjük, hogy többfelől is hallatszik bógés igen messziről. Ülünk a felszított tűz mellett, hallgatunk, csak hallgatjuk a Hargita Csendjét és azt hiszem most ennél nagyobb boldogság számunkra nincs.

Megérkeznek Barátaink, mindketten beszámolnak a tapasztalatakról. Együtt örülünk a jó híreknek. Leventének mindig van a farkasokról is híre, most az, hogy tegnap megették a faluszéli házánál a család kedvencét a szamarat (minden évben megesznek 3-4 kutyáját, de ez eddig a „csúcs”). Felcsomagolunk, kétfelé válunk és indulunk a fő bögővölgybe, Paliék a Kicsiromlás Tető, mi pedig a Pogányvár iránt.

Jó két óra erőltetett menet után letelepedünk. Kellemesen hűvös idő, csak gyenge szellő fúj, ideális bógési idő. Ami igaz csodálatos a hangzavar - közel, távol, kereső, csapat, mellék, öreg, fiatal - mindenki bög!

(folytatás a következő oldalon)

Új kamarai tisztségviselők

Az elmúlt időszakban az OMKV megyei szervezetének több tisztségviselője is lemondott. Visszaadta megbízatását Baranyai László elnökségi tag, dr. Magyarossy József, az Etikai Bizottság elnöke, Dani Zsolt, a Felügyelő Bizottság tagja, valamint Mészáros György a hivatásos vadászok szakosztályának elnöke. Utóbbi azért, mert már nem hivatásos vadászként dolgozik.

A Kamara december 15-én küldöttgyűlést tartott, ahol új tisztségviselőket választott. A hivatásos vadász szakosztály elnöke, egyben a kamara alelnöke Gálfi István, az elnökség tagja Márok Tamás (lapunk felelős szerkesztője), az Etikai Bizottság elnöke Szabó Mihály, a Felügyelő Bizottság tagja Csatlós János lett.

APRÓKA

Vadgazdálkodási berendezések, etető, magaslesek, Larsen csapdák készítését vállalom.

Érd: Asztalos Zoltánnál a 30/219-3677 számon

(folytatás az előző oldalról)

A kb. 10 km átmérőjű völgykatlant pirkadattól a szikláról körben belátjuk, mint nézőtérrel a színpadot. A tisztásokon időnkint szarvasok jelennek meg, látunk elkergetést, verekedést, legelészt, egyszóval a szarvasok „intim belső életnek” szemtanúi vagyunk.

Gyönyörködünk a látványban, hallgatjuk a „koncertet”. Jó és erős bőgés van! Attila figyel, jegyzetel, melyik bikát melyik vendégnek „szánja”, spektívtel bírálhatja az agancsokat (persze a távolságtól függően). A közelben elvonul egy

rudli, rájuk bőg, sikerül is az öreg, jól bőgő csapatbikát feldühítenie, nagy robajjal közelít, szemügyre akarja venni a „hitvány” potyázó ellenfelet. Aztán kilépve a szikla alá a tisztásra, nem lát „senkit”, morogva elcsörtet.

Az élmény páratlan, csodálatos és szinte leírhatatlan. Egy vadásznak a szarvasbőgés bizonyára mindenütt egy izgalmas élmény, de itt a Hargita hatalmas és háborítatlan ősfenyveseiben, itt a „forgószínpadon”, ahol körben sorban mutatkoznak be a hárem urak, talán sehol nem összehasonlítható élményt ad. Folyamatosan 12-13 bika bőg. Amikor csendesedik a

hangzavar, felcichelődünk, elindulunk a Madarashoz, Csoma Pista bácsi házához a találka-, és reggelizőhelyre, hogy összevegyünk a látottakat, hallottakat.

Délelőtt gombászással ütjük el az időt, legyen ebédre (meg haza hozni is) a tárcsára jó fűszeres sütni való gomba (juhtúróval töltve).

Este szeretnénk a második felvonást is meghallgatni a „Hargitai Koncertből”.

Szentegyháza 2007. szeptember

Dorogi Géza

Vadászok Szegedi Baráti Köre

Tiszai csend

Írásom címeről talán többünknek Szeged híres költője, Juhász Gyula jut eszünkbe, jóllehet nem a fenti címen futó verse a legismertebb, hanem a „Milyen volt ...” kezdetű szerelmes szonettje. Ebben a remekműben bebizonyítja a világnak, hogy „Anna örök”. Kérdezhetném én is, hogy milyen volt a szőke, de annak, aki nem ült még a legmagyarabb folyó partján szép verőfényes nyáridőben, annak hiába súgom, hogy Szőke Tisza. Nem csak akkor kell embernek lenni a gáton, mikor Petőfi látásával zúgva-bőgve akarja áttörni azt, hanem amikor szelíd kis örvény-gyermekei fodrozzák sima víztükrét.

Sajnos, amióta a hivatásos vadászok kenyereit eszem, nincs időm vízparton ücsörögni tünődni arról, hogy a halak miért isznak többet, mint amennyit esznek; sőt ennél sokkal fontosabb témákra sem jut időm. De hála Istennek, őszi és téli időben heti egy-két alkalommal kijutok a Tisza árterébe hallgatni, rókát várni és meglesni az élet csodáit. Sok dologról csak akkor szerezhetünk tudomást, ha belesüppedünk a minket körülvevő életterbe, és eggyé válunk a csenddel.

Az erdőről tudjuk, hogy a legnagyobb életközösséget élte. Madárvilága kifogyhatatlan, emlős faunája a leggazdagabb. Én most azokra a kis énekesekre szeretném a figyelmeteket irányítani, melyek jelenlétéről oly sokan tudomást sem vesznek. Megpróbálom megjelenésüket kronológiai sorrendben feltüntetni. Egy-egy délutáni les úgy két óra körül kezdődik, amikor a nappali állatok javában azon szorgoskodnak, hogy az éjszaka hidegének kivédésére kalóriákat gyűjtsenek. Az őszapók és a cinege fajok családi kötelékekben, tíz-tizenöt fős csoportokban, halk cipogással, artistákat megszégyenítő ügyességgel vattatják a vékony gallyaktól kezdve a leveleken át a vastag ágakig a megbúvó petéket, lárvákat, rovarokat. Igen csendes népség az övéké. Pici gombszemű és tűhegyes csőrűk elől a zsákmányjelöltek nem menekülhetnek. Röptük alig hallható, s bár tollruhájuk igen gazdag színezetű, mégis csodálatosan beilleszkednek az elhalt levelek és mohos ágak színekavalkádjába. A kúp-

csőrűek már zajosabb csoportját adják a kis énekeseknek. Zöldikék, erdei pintyek, süvöltők általában párban, három-öt fős kötelékekben érkeznek, és gyors szemlézés után a vadszóló és iszalag magvait magukhoz véve erős surrogó repüléssel távoznak. A fenyőrigók nemigen szállnak le a közelemben. Ők igen zajos társaság. Zajszintjüket csupán a fekete rigók örök riadozása és halálsikolya múlja felül. Ez a fekete sereg sokszor megtéveszt jajongásával, de ha a rókák szabad népének korán érkező hírnöke kószál a vadszólók alatt, akkor azt mindig jelzik a csodálatos hangú dalnokok. Őket igazán a tavaszi szalonkahúzaskor szeretem hallgatni, és várom mindig, hogy megszenteljék a csöndet. Ekkor jöhet, sőt néha jön is a titokzatos bagolyfejű tavaszitündér, az erdei szalonka, a bódulatban élő szerelmesek mintaképe. Ám az őszi-téli rókalesek még nem csúcsosodnak ki, hiszen ritkán jön meg három órára a várva-várt emlős csúcsragadozónk. Ekkor hallatják hangjukat a harkályfélék: a fekete harkály, a tarka harkály, sőt még a zöldküllő is bele-bele kiált a lebukni készülő napkorongba. Korunk ácsai nem rendelkeznek ilyen szerszámkészlettel, mint a fák orvosai. Amikor kopogtatásaira választ kapnak az ágak-törzsek belsejéből, akkor légkalapácsot megszégyenítő gyorsasággal kezdik el vézni a férges körül a fát. Úgy 15-20 perccel az alkony beállta előtt megjönnek a barátaim: csuszkák, fakuszok, vörösbegyek és az ökörszem. A csuszkák és fakuszok harkályszerű, vetélő ujjal rendelkező madárkák, melyek a fatörzseken föl-le futkosva szedik ki a kéreg alól és a fák szöveteiből a lárvákat. Úgy 13-14 éve Kézdivásárhely környékét és a Székelyföldet járhattam be családommal, s ekkor zártam szívembe a Bálványos alatti élő fenyő-székesegyházak lakóit, a csuszkákat. Tollazata olyan színpompás, mint a jégmadaré. Élő ékkövekként futkostak a harminc méter magas lucfenyők törzsein. Ilyen hatalmas famatuzsálemeket csak itt a trianoni döntést megelőző Magyarország akkori határain lehet találni. A Lengyel-Tátrában is láttam hasonlókat harmincöt éve, de az akkor

még élesebb, de figyelmetlenebb látásomat elkerülték e parányi csodák. A csuszkák és fakuszok párban járnak, igen figyelmesek és jó a felismerő képességük. Hetente meghintem a lesem alatti kubikgerendát, napraforgós szójás ocsúval, mellé a desszert: csöves kukorica. Míg a cinegék a felkapott eleséget karmukkal a gallyhoz szorítva vésik, faragják, addig ugyanezt a csuszkák a kőrifák törzsén a kérges repedésébe dugva faragják ehét méretű darabokat levésve. Ők alkotni maradnak. Sajnos – hála Istennek többször előfordul, hogy madárkám szorgoskodását megszakítom, amikor ravatalra fektetem az öreg tizenkettessel a várva-várt rókát. Ha az én zajszintem nem ér el morajló csúcscokat, akkor egy igen agresszív kismadár jelentkezik: a vörösbegy. Ő inkább a rókának szánt őzbelsősegen, vagy baromfi-, illetve halmaradványon szedeget. Egyébként a cinegék is inkább e fehérjedúsabb teritékről válogatnak, mint a magvakból. A kis énekesek lassan elfognak, pihenni térnek. Még várok fél órát, hátha jön a korán elindult nyest, vagy a későn ideérő róka. Ha nem lövök semmit, úgy csak látott élményekkel gazdagsodom, és ezeket senki nem veheti el tőlem. Éppen úgy, mint azt a gazdagságot, mely örökre az enyém lett, hogy Karácsony és Húsvét között élhetem le az életemet. Most is várom a Karácsonyt! Ti várjátok, s ha igen, mit vártok tőle? Én békességet, örömet és szeretetet. Ha az emberek várakozása találkozik az Isten szeretetével, melyet Jézus Krisztusban jelentett ki e világ számára, akkor lesz békesség. Békesség nemcsak népek-nemzetek között, hanem az egyes ember szívében is. Én mindennek előtt ezt a békét kívánom mindannyiótoknak most Karácsonyra is, hogy az érettünk született gyermek szülessen meg és éljen a szívünkben. A Tiszán meghallott csendben erősödik ez a békevág és tárul-támul a szív, hogy befogadja az Isten Fiát.

Áldott és boldog Karácsonyt kívánok egynehány vadászszerecsével, hogy a vadásznak üdvölegyen!

Pongó Gyula

STIHL® és VIKING® **SZAKKERESKEDÉS ÉS SZAKSZERVIZ**

Erdészeti és kertészeti gépek forgalmazása, szervizelése.

Szeged, Pozsonyi Ignác u. 12.
Tel./Fax: 62/423-031
E-mail: info@stihl-szeged.hu
H-P.: 7⁰⁰-15⁰⁰-ig, Szob.: 8⁰⁰-12⁰⁰-ig

Hódmezővásárhely
Szántó K. János u. 49.
Tel.: 62/533-934
H-P.: 8⁰⁰-16⁰⁰-ig

Makó
Aradi út 99.
Tel.: 20/9413-414
H-P.: 8⁰⁰-15⁰⁰-ig

www.stihl.hu • www.stihl-szeged.hu • www.stihl-viking-szeged.hu

Minden kedves vásárlójának kellemes ünnepeket kíván a Stihl!

HÍREK A CSONGRÁDI DIANA SZAKKÉPZŐ ISKOLÁBÓL

A csongrádi Diana Szakképző Iskolában hamarosan megkezdődik az M 98-as rendszerű ismétlő golyós vadászfegyverek gyártása egyéni igények szerint. Ez azt jelenti, hogy a fegyverek ágyazásai a megrendelő saját méretei alapján készülnek el és a fegyverrel kapcsolatos egyéb igényeket is kielégíti a gyártó. A fegyverek német gyártmányú Lothar Walther csővel és ugyancsak német tokkal készülnek. Az iskola fegyverjavító műhelye továbbra is vállalja vadászlőfegyverek teljes körű javítását, felújítását, felületkezelését és műszaki vizsgáztatását. Érdeklődni a fegyverműhely vezetőjénél, Bozó Tamásnál a 30/340-3107-es telefonszámon lehet.

A Diana Szakképző Iskolában állami vadászvizsgára felkészítő tanfolyam indul. Érdeklődni az alábbi címen és telefonszámon lehet.

2009. február 23-27-ig vadászatvezető képzés indul Csongrádon a Dianában. A programakkreditált képzés sikeres befejezése után társas, apró-, és nagyvad vadászatok vezetésére lehet jogosultságot szerezni. Az egyhetes tanfolyam ideje alatt a hallgatók teljes képet kapnak a társasvadászatok lebonyolításának balesetmentes és sikeres lehetőségeiről. Kiemelt hangsúlyt fektetnek a társasvadászatokon bekövetkezett vadászbalesetek, gyakorlatban történő demonstrálására, az előidéző okok elemzésére, azok megelőzési lehetőségeire.

Barkóczy és Nagy társai preparátor műhely

Igényes és precíz egyedi kivitelezésben vállalja madár, kisémlős, nagyvad mell- és csont trófeák valamint hullók, kétéltűek, halak dermoplastikáinak elkészítését, valamint egyéb csontanyagok kialakítását és régi preparátumok felújítását, magánszemélyek, oktatási intézmények, múzeumok és egyéb bemutató központok számára

Műhely: Hódmezővásárhely, Ady E. u. 40

Tel.: 06-70-330-5988

e-mail: barkoczi@hotmail.com

OPTOLYTH®

Tradíció, tökéletesség, szolgáltatás, innováció

Az Optolyth a valódi tradíciót megtestesítő német Sill Optics felsőkategóriát képviselő márkája. Az anyavállalatot 1894-ben Julius Ernst Sill alapította. A vállalkozás mind a mai napig változatlanul, széles spektrumban professzionális lencsék előállításával foglalkozik. A gyártás minden fázisa - a termékfejlesztéstől a lencsék csiszolásán át, a késztermék csomagolásáig - Németországban, Nürnberg déli iparvidékén, Wendelsteinben történik **német alapanyagokból, német technológiával, kiválóan képzett német munkaerő közreműködésével, német minőség-ellenőrzés mellett.** Az Optolyth minden terméke megfelel a tradicionális **felső-kategóriás német minőségi elvárásoknak, a termékekre 5-30 év garanciát vállalnak.**

Az alapító eredeti szándéka, mely az alapító okiratban is hangsúlyos szerepet kap, a mai napig tükröződik a cég hitvallásában és küldetésstudatában, eszerint:

- minden Optolyth terméket **Németországban gyártanak,**
- minden Optolyth termék javítható és javítandó, így akár egy nyolcvan éve gyártott terméket is képes javítani az Optolyth.

Az innovátor

Az Optolyth gyártotta az **első spektív** Európában.

Az Optolyth nevéhez fűződik az **összecsukható spektív** gyártási technológiája.

Az Optolyth márka az európai piacon átfogóan a **legnagyobb választékot** biztosítja kereső távcsövekben és spektívokban.

Az Optolyth márka piaci részesedése az **első három helyen** mozog a Nyugat-európai országokban.

Az Optolyth a **legkorszerűbb gyártási technológiák** alkalmazásával állítja elő termékeit.

A nagy precizitást igénylő folyamat eredményeként magas minőségű termékek hagyják el a gyáregyületet, az iparágban is kiemelkedő - akár **30 év teljes körű** - garanciális vállalással, melyen felül az Optolyth a garancián túl további évtizedekig biztosítja termékei javíthatóságát, a hiba eredetére és okára tekintet nélkül.

Keresse az **Optolyth** termékeket bizalommal
a **Hargita Jagd Vadászboltban,**
6800 Hódmezővásárhely Andrassy u. 32.
www.hargitajagd.hu
Tel. : +36-30-9580-603